

Homília pri polnočnej svätej omši Narodenia Ježiša Krista
Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula 25.12. 2025

Drahý otec biskup Ján, drahí spolubratia kňazi, milé rehoľné sestry, drahí bratia a sestry,

evanjelium, ktoré sme práve počuli, nezačína rozprávkovo. Nezačína slovami „kde bolo, tam bolo“, ale veľmi konkrétne: „V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta...“ Svätý Lukáš nám tým chce povedať, že narodenie Ježiša Krista sa neodohráva mimo dejín, mimo reality sveta, ale uprostred konkrétneho času, konkrétnych rozhodnutí, politických a spoločenských napätí. Boh vstupuje do sveta, ktorý je riadený rozkazmi, mocou, presunmi, neistotou a obavami.

Aj dnešný svet – aj dnešné Slovensko – má svoje „rozказы“: tlaky, neistoty, rozdelenia, nepokoj, strach z budúcnosti, otázky, na ktoré nepoznáme odpoveď. Práve v tejto noci si však pripomínáme niečo zásadné: Boh sa neschováva pred realitou sveta. Nečaká, kým sa všetko upokojí, kým budú ideálne podmienky. Prichádza práve vtedy, keď sú veci nepokojné. Vstupuje do našich dejín takých, aké sú.

A kde prichádza? Nie do palácov, nie do centra moci, nie tam, kde by sme to očakávali. Ježiš sa rodí v Betleheme – v malom, chudobnom, prehliadanom meste. Na okraji. Bez slávy, bez pozornosti sveta, bez zabezpečenia. Boh si nevyberá efektnosť, ale malosť, ticho a chudobu. A tým kladie otázku aj nám: kde dnes hľadáme veľkosť? V hluku? V sile? V úspechu? V tom, čo vidia iní? Betlehem nám pripomína, že v Božích očiach nie je dôležité, kto je veľký podľa sveta, ale kto je otvorený pre Boží hlas.

Aj na Slovensku sa mnohí ľudia dnes cítia malí, nevypočutí, prehliadaní. A predsa platí: malosť neznamená bezvýznamnosť. Boh rád začína práve tam, kde by sme to najmenej čakali – v tichu, v jednoduchosti, v pokore.

A práve do tohto ticha Betlehema zaznieva hlas anjela: „Nebojte sa!“ To je prvé slovo Vianoc. Nie vysvetlenie, nie poučenie, nie morálna výzva, ale upokojenie. Boh pozná strach človeka. Pozná strach o rodinu, o deti, o zdravie, o prácu, o budúcnosť. Pozná únavu zo sveta, ktorý je často plný napätia, konfliktov a rozdelenia.

Vianoce nie sú únikom z reality. Sú Božou odpoveďou na strach. Ako váš biskup chcem v tejto svätej noci nad našou diecézou vysloviť práve toto Božie slovo: Nebojte sa. Nie preto, že by neboli dôvody na obavy, ale preto, že Boh je s nami.

Kresťan nie je ten, kto nemá dôvod sa báť. Kresťan je ten, kto uprostred strachu počul Božie „Neboj sa“ – a rozhodol sa mu veriť. Bratia a sestry, táto noc nás zároveň pozýva k tichu. Nie k úniku, ale k načúvaniu. V tichu Betlehema sa Boh prihovára nie silou, ale blízkosťou. Len v tichu môžeme znovu objaviť, čo je podstatné, a dovoliť Bohu, aby uzdravoval naše srdcia a obnovoval naše vzťahy. Bratia a sestry, v tejto noci sa Boh rodí ako Dieťa. Ticho. Bez nátlaku. Dáva sa do našich rúk. Otázka Vianoc je jednoduchá a veľmi osobná: dovoľíme mu vstúpiť do našich dejín, do našej malosti, do nášho strachu?

Nech je táto svätá noc nocou pokoja. Nech sa Kristus narodí v našich srdciach, v našich rodinách, v našej diecéze, v našej krajine. A nech nad nami znie anjelský spev: Sláva Bohu na výsostiach a pokoj ľuďom dobrej vôle. Amen.